

Силабус
освітнього компоненту ОК 13

Назва дисципліни:	Основи академічної доброчесності та академічного письма
Рівень вищої освіти:	Початковий рівень (короткий цикл)
Галузь знань:	01 Освіта
Спеціальність:	015.38 Професійна освіта. (Транспорт)
Освітньо-професійна (Освітньо-наукова) програма:	Технології управління транспортними, логістичними та інформаційними системами
Сторінка курсу в Moodle:	https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=3864
Рік навчання:	1
Семестр:	2 (весняний)
Обсяг освітнього компоненту	3 кредити (90 годин)
Форма підсумкового контролю	залік
Консультації:	за графіком
Назва кафедри:	Кафедра філософії та педагогіки професійної підготовки
Мова викладання:	українська
Керівник курсу:	Бондаренко Володимир Васильович, к. пед. н., професор
Контактний телефон:	(057) 707 37 86
E-mail:	vv_bond57@email.ua

Короткий зміст освітнього компоненту:

Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів освіти академічної культури, академічної грамотності та практичних навичок усної й писемної мови, нетолерантного ставлення до проявів академічного шахрайства, що є необхідною умовою для успішного навчання та здобуття майбутньої професії.

Предмет навчання: теоретичний матеріал щодо принципів, фундаментальних цінностей, правових аспектів академічної доброчесності та академічної грамотності, оволодіння практичними навичками наукового стилю мови й ділової писемної мови.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- визначення наукових засад сутності академічної доброчесності та нечесності;
- визначення шляхів і способів підвищення академічної культури;

- формування навичок збирання, вивчення, аналізу та перевірки фактів, самостійного пошуку, опрацювання й коректного використання джерел;
- навчити аналізувати та реферувати наукові тексти різних жанрів, розвинути здатність застосовувати знання академічного письма, уміння презентувати себе та результати своєї роботи;
- формування та збагачення культури мислення та світоглядної культури (оперування поняттями і судженнями, визначення суттєвого, розкриття взаємозв'язків і протиріч; застосування розмаїття методологічних підходів до істини і взаємодії зі світом) та її практичне застосування у самостійних роздумах, поглядах, переконаннях

Передумови для вивчення освітнього компоненту:
дисципліни першого рівня освіти

Компетентності, яких набуває здобувач:

Інтегральна компетентність (ІК)

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.

ЗК 2. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8. Здатність працювати в команді.

ЗК 9. Здатність реалізувати свої права й обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного, демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові (спеціальні) компетентності:

ФК 2. Здатність застосовувати знання та розуміння методів, форм навчання та виховання, прийомів педагогічного впливу, нормативних документів стосовно майбутньої діяльності, охорони праці.

ФК 4. Здатність ефективно розв'язувати професійно-педагогічні проблеми, завдання.

ФК 5. Здатність організовувати та здійснювати теоретичну і практичну професійну підготовку.

Результати навчання відповідно до освітньої програми:

ПРН 1. Уміти правильно використовувати різні мовленнєві засоби залежно від сфери й мети спілкування, усне й писемне фахове мовлення, складати ділові папери, працювати з діловими текстами.

ПРН 11. Уміти визначати вікові та індивідуальні особливості учнів, використовувати методи науково-педагогічних досліджень, види навчання, аналізувати документи, що висвітлюють зміст освіти, визначати умови реалізації принципів навчання, умови використання форм організації навчання, ефективно використовувати види, форми та методи перевірки знань учнів, напрямки та завдання виховного процесу, умови оптимального підбору та ефективного використання методів виховання.

Тематичний план

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин	
		очна	заочна
1	2	3	
1	ЛК Академічна доброчесність: принципи та фундаментальні цінності: - академічна доброчесність як основа діяльності сучасного українського ЗВО; - фундаментальні цінності академічної доброчесності ЗВО України.	2	
	ПР Фундаментальні цінності академічної доброчесності. Принципи академічної доброчесності.	2	
	СР Як зробити освіту доброчесною? Досвід практик академічної доброчесності університетів США.	7	
2	ЛК Плагіат. Запобігання академічного плагіату. Дії, що характеризують процес плагіату.	2	
	ПР Уникнення плагіату.	2	
	СР Програмні засоби виявлення плагіату.	7	
3	ЛК Правові аспекти академічної доброчесності: відповідальність за порушення академічної доброчесності.	2	
	ПР Порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності.	2	
	СР Норми законодавства про авторське право і суміжні права	8	
4	ЛК Академічна грамотність та базові концепції академічного письма: - академічна грамотність та видові ознаки академічного письма; - сучасне поняття академічної грамотності (Academic Literacy); - Академічна грамотність в Україні	2	
	ПР Видові ознаки академічного тексту; формула академічного письма: процес – практика – продукт.	2	
	СР Цілісність, моделі та принципи академічного письма. Аргументація: роль та системи. Використання першоджерел.	8	

5	ЛК Наукове мовлення: - особливості усного наукового мовлення; - науковий стиль.	2	
	ПР Культура мовлення, мовленнєвий етикет як компонент комунікації.	2	
	СР Наукові заходи як прояв мовленнєвої культури здобувача вищої освіти	7	
6	ЛК Науковий текст: - структура наукової статті; - вимоги до оформлення наукової статті.	2	
	ПР Посилання на джерела або бібліографічний список. Публікація статті.	2	
	СР Тези доповіді. Класифікація тез наукових робіт Оформлення цитувань та посилань. Види та вимоги до цитувань.	7	
7	ЛК Усна форма виступу: - розмовність стилю - простота викладу тексту виступу - конкретність змісту тексту виступу.	2	
	ПР Різноманітність номінативних засобів. Риторичні фігури.	2	
	СР Передача графічних знаків в усній мові. Виразність мови	7	
8	ЛК Оформлення ділових та наукових документів: - класифікація ділових паперів; - вимоги до тексту документів.	2	
	ПР Мотиваційний лист.	2	
	СР Резюме.	7	
Разом	ЛК	16	
	ПР	16	
	СР	58	

Методи навчання:

- 1) словесні: 1.1 традиційні: лекції, пояснення, розповідь; семінари-дискусії,
- 2) наочні: метод ілюстрацій, метод демонстрацій; презентації, відеоматеріали 3)
- практичні: 3.1 традиційні: практичні заняття; пошук інформації за завданням, робота з академічною літературою,

Система оцінювання та вимоги:

Поточна успішність

1 Поточна успішність здобувачів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюється за допомогою чотирибальної шкали оцінок з наступним перерахуванням у 100бальною шкалу. Під час оцінювання поточної успішності враховуються всі види робіт, передбачені навчальною програмою.

1.1 Лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання конкретизованих завдань.

1.2 Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання, виконання та оформлення практичної роботи. **2** Оцінювання поточної успішності здобувачів вищої освіти здійснюється на кожному практичному занятті за чотирибальною шкалою («5», «4», «3», «2») і заносяться у журнал обліку академічної успішності.

– «відмінно»: здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі знання з відповідної теми або навчальної дисципліни, основні положення;

– «добре»: здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного;

– «задовільно»: здобувач в основному опанував теоретичні знання навчальної теми, або дисципліни, орієнтується у першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, невпевнено відповідає на додаткові питання, не має стабільних знань; відповідаючи на питання практичного характеру, виявляє неточність у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою професією;

– «незадовільно»: здобувач не опанував навчальний матеріал теми (дисципліни), не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

3 Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як середньоарифметична сума балів за кожне заняття, за індивідуальну роботу, поточні контрольні роботи за формулою:

$$K_{\text{поточ}} = \frac{K_1 + K_2 + \dots + K_n}{n},$$

де $K_{\text{поточ}}$ – підсумкова оцінка успішності за результатами поточного контролю;

$K_1, K_2, \dots, K_n$ – оцінка успішності n -го заходу поточного контролю; n – кількість заходів поточного контролю. Оцінки конвертуються у бали згідно шкали перерахунку (таблиця 1).

Таблиця 1 – Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала
5	100	4,45	89	3,90	78	3,35	67
4,95	99	4,4	88	3,85	77	3,3	66

4,9	98	4,35	87	3,80	76	3,25	65
4,85	97	4,3	86	3,75	75	3,2	64
4,8	96	4,25	85	3,7	74	3,15	63
4,75	95	4,20	84	3,65	73	3,1	62
4,7	94	4,15	83	3,60	72	3,05	61
4,65	93	4,10	82	3,55	71	3	60
4,6	92	4,05	81	3,5	70	від 1,78 до 2,99	від 35 до 59
						повторне складання	
4,55	91	4,00	80	3,45	69	від 0 до 1,77	від 0 до 34
4,5	90	3,95	79	3,4	68	повторне вивчення	

Підсумкове оцінювання

1 Здобувач вищої освіти отримує залік на останньому занятті з дисципліни за результатами поточного оцінювання. Середня оцінка за поточну діяльність конвертується у бали за 100-бальною шкалою, відповідно до таблиці перерахунку (таблиця 1).

Здобувачі вищої освіти, які мають середню поточну оцінку з дисципліни нижче ніж «3» (60 балів), на останньому занятті можуть підвищити свій поточний бал шляхом складання тестів з дисципліни.

Оцінювання знань здобувачів шляхом тестування здійснюється за шкалою:

- «Відмінно»: не менше 90 % правильних відповідей;
- «Дуже добре»: від 82 % до 89 % правильних відповідей;
- «Добре»: від 74 % до 81 % правильних відповідей;
- «Задовільно»: від 67 % до 73% правильних відповідей;
- «Задовільно достатньо»: від 60 % до 66 % правильних відповідей; – «Незадовільно»: менше 60 % правильних відповідей.

2 Умовою отримання заліку є:

- відпрацювання всіх пропущених занять;
- середня поточна оцінка з дисципліни не нижче «3» (60 балів).

3 За виконання індивідуальної самостійної роботи та участь у наукових заходах здобувачам нараховуються додаткові бали.

3.1 Додаткові бали додаються до суми балів, набраних здобувачем вищої освіти за поточну навчальну діяльність (для дисциплін, підсумковою формою контролю для яких є залік), або до підсумкової оцінки з дисципліни, підсумковою формою контролю для якої є екзамен.

3.2 Кількість додаткових балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх об'єму та значимості:

- призові місця з дисципліни на міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 20 балів;
- призові місця з дисципліни на всеукраїнських олімпіадах – 20 балів;
- участь у міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 15 балів

- участь у міжнародних / всеукраїнських наукових конференціях студентів та молодих вчених – 12 балів;
- участь у всеукраїнських олімпіадах з дисципліни – 10 балів
- участь в олімпіадах і наукових конференціях ХНАДУ з дисципліни – 5 балів;
- виконання індивідуальних науково-дослідних (навчально-дослідних) завдань підвищеної складності – 5 балів.

3.3 Кількість додаткових балів не може перевищувати 20 балів.

4 Результат навчання оцінюється за двобальною шкалою (зараховано/не зараховано) згідно з таблицею 2;

Підсумкова оцінка разом з додатковими балами не може перевищувати 100 балів.

Таблиця 2 – Шкала переведення балів у національну систему оцінювання

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою
від 60 балів до 100 балів	зараховано
менше 60 балів	незараховано

Таблиця 3 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
90-100	Відмінно	Зараховано	A	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії

80–89	Добре Зараховано		В	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального	
75-79			С	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками	
67-74	Задовільно		Д	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки	
60–66			Е	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.	
Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС		
	екзамен		залік	Оцінка	Критерії

35–59 Незадовільно			FX	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
0–34 Неприйнятно			F	Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якогонебудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

Політика курсу:

- курс передбачає роботу в колективі, середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики;
- освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу;
- самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло;
- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача;
- під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах: «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ»

(https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_dobroch_1.pdf), «Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат»

(https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_85_1_01.pdf), «Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_MEK_1.pdf).

- у разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі;
- списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Рекомендована література:

1. Базова література

1. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених: кол. моногр. / за заг. ред. Н. Г. Сорокіної, А. Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової. Дніпро : ДРІДУ НАДУ. 2017. 169 с.
2. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики»; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. К.; Таксон, 2016. 234 с.
3. Бондаренко В.В. Академічна доброчесність та академічне письмо. Харків: Вид-во ХНАДУ, 2023. 150 с.
4. Дітковська Л. А., Семигіна Т. В., Буяшенко В. В. Студенто-орієнтований підхід у формуванні академічної доброчесності в сучасному університеті. Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. Серія Педагогічні науки. № 8 (322), листопад 2018. Ч. 1. ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2018. С. 12-19.
5. Дітковська Л. А. Навчання академічній доброчесності: новозеландські уроки для України // Здоров'я та суспільні виміри в академічному просторі та поза ним: Збірник матеріалів ІІ наукової конференції (м. Київ, 23 травня 2018 р.) / Упор. М. Шевченко, Т. Степурко. Київ: Школа охорони здоров'я НАУКМА, 2018. С. 94-96.
6. Лупаренко Л. А. Інструментарій виявлення плагіату у наукових роботах. Інформаційні технології і засоби навчання, 2014, Том 40, №2. С. 151-169.
7. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23.12.1993 № 3792-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12> (дата звернення: 27.03.2018).
8. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. Відомості Верховної Ради України від 19.09.2014. № 37-38. Ст. 2004. С. 2716.
9. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-19. Відомості Верховної Ради України від 29.09.2017. № 38-39. С. 5. Ст. 380.
10. Рекомендації щодо забезпечення принципів академічної доброчесності. Підкомісія 303 «Академічна доброчесність». Науково-методична комісія 15 з організаційно-методичного забезпечення вищої освіти. К.: Міністерство освіти і науки України, 2016. 24 с.
11. Фундаментальні цінності академічної доброчесності. Міжнародний центр академічної доброчесності при Ратлендському інституті етики, Університет Клемсон в Південній Кароліні Fishman, 2012.

12. Хартія Університетів України «Академічні свободи, університетська автономія та освіта» Сучасна українська політика. Політики і політологи про неї. К., 2009. Вип. 16. С. 432-437.
13. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15/stru> (дата звернення: 27.03.2018).
14. Цілі сталого розвитку: Україна. Національна доповідь. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. 2017. URL: http://un.org.ua/images/SDGs_NationalReportUA_Web_1.pdf (дата звернення: 30.08.2018).
15. Щодо забезпечення академічної доброчесності у закладах вищої освіти. Лист МОН № 1/9-565 від 26.10.17 р. URL: <http://old.mon.gov.ua/ua/aboutministry/normative/8150-> (дата звернення: 27.03.2018).
15. Гриневич Л. Пріоритетні напрями змін у вищій освіті на 2018-19 рр. 26 січня 2018 р. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/infographik/MON_priority_new.pdf (дата звернення: 30.08.2018).

2. Допоміжна література

17. Довідник з академічної доброчесності для школярів / уклад. М. В. Григор'єва, О. І. Крикова, С. Г. Певко; за заг. ред. О. О. Гужви. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. 64 с.
18. Етичний кодекс ученого України. Україна. Наука і культура. 2009. Вип. 35. С. 19-23.
19. Крок за кроком до нової академічної культури. URL: <http://saiup.org.ua/novyny/krok-za-krokom-novoyi-akademichnoyi-kultury> (дата звернення: 30.08.2018).
20. Ditkovska L. Detection of Academic Plagiarism as a Way to Ensure the University Education Quality. Вісник Академії праці, соціальних відносин і туризму. К.:

Академія праці, соціальних відносин і туризму. № 2. 2017. С. 75-78.

3. Інформаційні ресурси

21. Аналітична довідка за результатами дослідження практик академічної доброчесності у вищих навчальних закладах України. Міністерство освіти і науки України, Інститут освітньої аналітики, 2016. Київ. URL: <http://www.shag.com.ua/analitichna-dovidka-za-rezuletatami-doslidjennya-praktikakade.html> (дата звернення: 27.08.2018).
22. Міністерство освіти і науки України: веб-сайт. URL: <https://mon.gov.ua/ua> (дата звернення: 25.08.2018).
23. Офіційне інтернет-представництво Президента України: веб-сайт. URL: <https://president.gov.ua/> (дата звернення: 22.08.2018).
24. Офіційний портал Верховної Ради України: веб-сайт. URL: <https://rada.gov.ua/> (дата звернення: 23.08.2018).

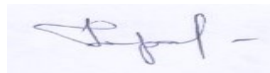
25. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні: веб-сайт. URL: <https://saiup.org.ua/> (дата звернення: 25.08.2018).
26. Сацик В. Академічна доброчесність: міфічна концепція чи дієвий Інструмент забезпечення якості освіти. URL: <http://education-ua.org.ua/articles/930akademichna-dobrochesnist-mifichna-kontseptsiya-chi-dievij-instrumentzabezpechennya-yakosti-vishchoji-osviti> (дата звернення: 22.08.2018).
27. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України : веб-сайт. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua> (дата звернення: 23.08.2018).

Розробник силабусу навчальної
Володимир БОНДАРЕНКО

дисципліни

Гарант освітньо-професійної
програми

Тетяна ГЕРАСИМЧУК

Завідувач кафедри філософії та
педагогіки професійної підготовки

Володимир БОНДАРЕНКО